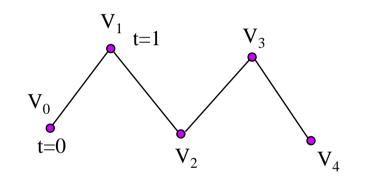
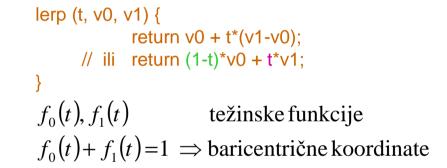
6. Linearna interpolacija, krivulje

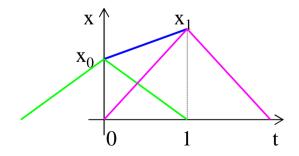
6.1. LINEARNA INTERPOLACIJA

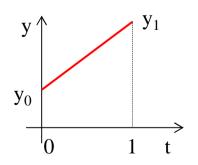
• parametarska jednadžba pravca kroz dvije točke

$$\mathbf{V} = \mathbf{V}_0 + (\mathbf{V}_1 - \mathbf{V}_0) t = (1 - t)\mathbf{V}_0 + t\mathbf{V}_1 = f_0(t)\mathbf{V}_0 + f_1(t)\mathbf{V}_1$$

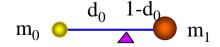

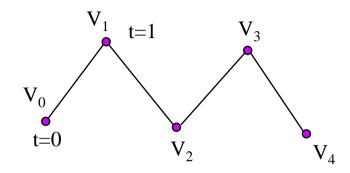
za zadane udaljenosti $d_0 i (1-d_0)$ odrediti težinske funkcije m_i težište $m_0 d_0 = m_1 (1-d_0)$ $\rightarrow m_0 = (1-d_0), m_1 = d_0$

ž. m, zemris, fer 6-1

LINEARNA INTERPOLACIJA

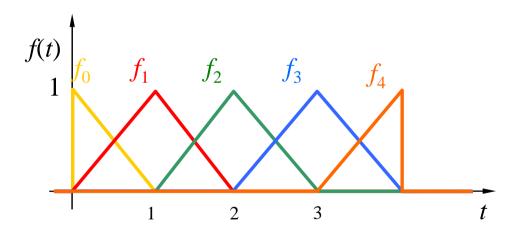
• parametarska jednadžba pravca kroz dvije točke

• po odsječcima linearna interpolacija

$$\mathbf{V} = \sum_{i} f_{i}(t) \mathbf{V}_{i}$$

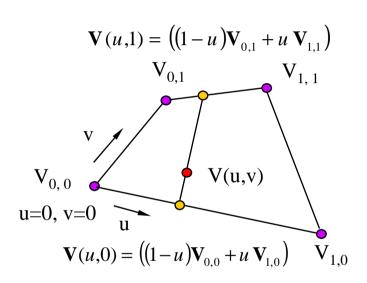
$$f_{i}(t)$$
 težinske funkcije
$$\sum_{i} f_{i}(t) = 1$$

ž. m, zemris, fer 6-2

BILINEARNA INTERPOLACIJA

parametarska jednadžba kroz četiri točke

$$\mathbf{V}(u,v) = \mathbf{V}_{u,0} (1-v) + \mathbf{V}_{u,1} v$$

$$\mathbf{V}(u,v) = ((1-u)\mathbf{V}_{0,0} + u\mathbf{V}_{1,0})(1-v) + ((1-u)\mathbf{V}_{0,1} + u\mathbf{V}_{1,1})v$$

$$\mathbf{V}(u,v) = (1-u)(1-v)\mathbf{V}_{0,0} + u(1-v)\mathbf{V}_{1,0} + (1-u)v\mathbf{V}_{0,1} + uv\mathbf{V}_{1,1}$$

 $\underline{http://www.cs.technion.ac.il/\sim} cs 234325/\underline{Applets/NewApplets/experiments/interpolation.html}$

Primjena npr. interpolacija boje http://micro.magnet.fsu.edu/primer/java/digitalimaging/processing/panscrollzoom/index.html

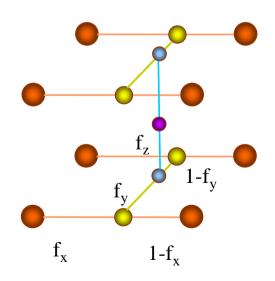
ž. M, ZEMRIS, FER 6-3

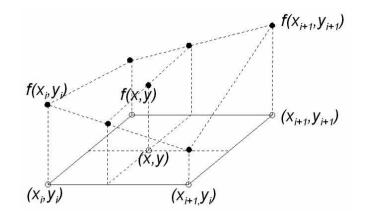
BILINEARNA INTERPOLACIJA

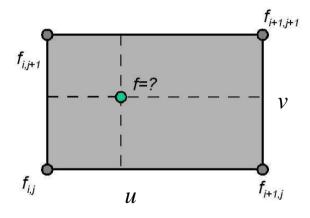
bilinearna interpolacija *nije* linearna (nije ravnina)

$$\mathbf{V}(u,v) = (1-u)(1-v)\mathbf{V}_{0,0} + u(1-v)\mathbf{V}_{1,0} + (1-u)v\mathbf{V}_{0,1} + u v\mathbf{V}_{1,1}$$

trilinearna interpolacijaproširenje bilinearne

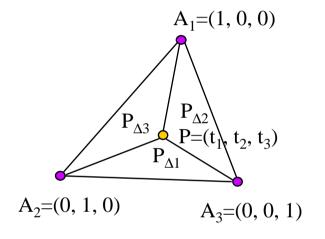

$$u = \frac{x - x_i}{x_{i+1} - x_i}, \quad v = \frac{y - y_i}{y_{i+1} - y_i}$$

BARICENTRIČNE KOORDINATE

- točka P ima normalizirane baricentrične koordinate $P(t_1, t_2, t_3)$ - Baricentar, t_1 : t_2 : t_3 = $P_{\Delta 1}$: $P_{\Delta 2}$: $P_{\Delta 3}$ t_1 + t_2 + t_3 =1 (ako su u t_i mase u A_i , P_i je centar masa)

- točka je unutar trokuta ako su $0 \le t_1, t_2, t_3 \le 1$

- ako je neki t_i=0 točka P pada na brid

- određivanje baricentričnih koordinata kroz točke A_1 i P povučemo pravac \rightarrow t_3 , t_2

http://www.vis.uni-stuttgart.de/~kraus/LiveGraphics3D/cagd/chap3fig5.html

$$A_1=(1, 0, 0)$$

$$t_2+t_3$$

$$P=(t_1, t_2, t_3)$$

$$A_3=(0, 0, 1)$$

$$A_2=(0, 1, 0)$$

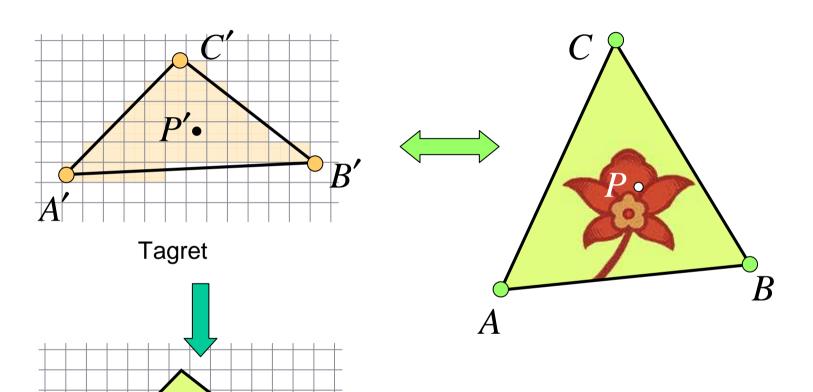
$$t_{1} = \frac{P_{\Delta 1}}{P_{A_{1}A_{2}A_{3}}}$$

$$t_{2} = \frac{P_{\Delta 2}}{P_{A_{1}A_{2}A_{3}}}$$

$$t_{3} = \frac{P_{\Delta 3}}{P_{A_{1}A_{2}A_{3}}}$$

$$P = t_{1}A_{1} + t_{2}A_{2} + t_{3}A_{3}$$

Primjer primjena baricentričnih koordinata: ispravno preslikavanje teksture, deformacija konveksnih objekata – preobražaj (mesh deformation, morphing)

baricentrične koordinate t_1 , t_2 , t_3 točke P' obzirom na A', B', C' određuju boju $Color(P') = Color(t_1 A + t_2 B + t_3 C)$

Ž. M, ZEMRIS, FER 6-6

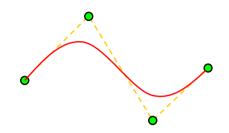
6.2. KRIVULJE

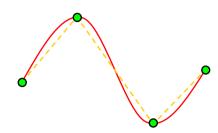
- postupak projektiranja krivulje
 - analitički izraz izvorne krivulje u pravilu je nepoznat
 - poznato je
 - koordinate u nekim točkama
 - nagibi, zakrivljenost ili izvijanje u nekim točkama
 - ⇒ modeliranje
 - opis segmenta krivulje
 - segmentiranje
 - povezivanje segmenata uz ostvarivanje kontinuiteta između segmenata

ž. M, ZEMRIS, FER 6-7

PODJELA KRIVULJA

- aproksimacijske
- interpolacijske

- otvorene
- zatvorene

- razlomljene
- nerazlomljene

$$x(t) = \frac{a_1t^3 + b_1t^2 + c_1t + d_1}{at^3 + bt^2 + ct + d}$$

$$x(t) = a_1 t^3 + b_1 t^2 + c_1 t + d_1$$

- periodične
- neperiodične

(periodičnost težinskih funkcija)

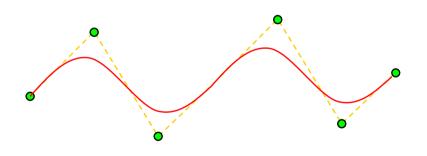

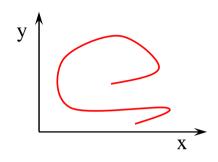
POŽELJNA SVOJSTVA KRIVULJA

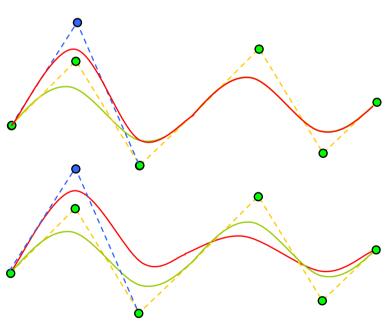
• višestruke vrijednosti

http://www.math.aau.dk/~raussen/VIDIGEO/GEOLAB/3Dparametrization.html

- neovisnost o koordinatnom sustavu (Kartezijev, polarni)
- lokalni nadzor

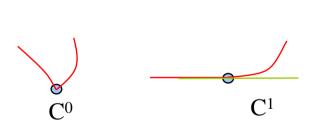

ž. m, zemris, fer 6-9

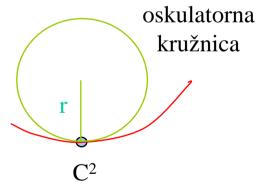
• smanjenje varijacije - kod visokog stupnja polinoma može se javiti titranje krivulje

- kontrola reda neprekinutosti
- http://www.slu.edu/classes/maymk/Applets/Derivatives2.html

ista vrijednost koordinate

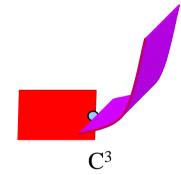
ista tangenta

kontinuitet radijusa zakrivljenosti

http://www.ies.co.jp/math/java/calc/curve/curve.html

 $\frac{http://www.vis.uni_}{stuttgart.de/\sim kraus/LiveGraphics 3D/cagd/chap 10 fig 4.html}$

kontinuitet u izvijanju

C⁰ - ista vrijednost koordinate

 C^1 - ista vrijednost derivacije f'(t) = g'(t)

 C^2 - ista vrijednost druge derivacije f''(t) = g''(t)

Zakrivljenost krivulje obrnuto je proporcionalna radijusu oskulatorne kružnice. Ako je radijus velik zakrivljenost je mala (i obrnuto).

f(t) = g(t)

 C^3 - ista vrijednost treće derivacije f'''(t) = g'''(t)

Osim C kontinuiteta postoje i G kontinuiteti koji zahtijevaju proporcionalnost. G (geometrijski)

$$G^1$$
 - proporcionalna vrijednost derivacije $f'(t) = k_1 g'(t), k_1>0$

$$G^2$$
 - proporcionalna vrijednost druge derivacije $f''(t) = k_2 g''(t), k_2 > 0$

$$G^3$$
 - proporcionalna vrijednost treće derivacije $f^{""}(t) = k_3 g^{""}(t), k_3 > 0$

C¹ kontinuitet implicira G¹ kontinuitet osim kada je vektor tangente [0 0 0] kod C¹ kontinuiteta može doći do promjene smjera, kod G¹ ne može.

ANALITIČKI OPIS PROSTORNIH KRIVULJA

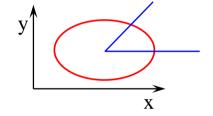
a) eksplicitni oblik - nemogućnost prikaza višestrukih vrijednosti

$$y = f(x), \qquad z = g(x)$$

b) implicitni oblik - za prikaz dijela krivulje trebaju dodatni uvjeti

$$F(x, y, z) = 0$$

c) parametarski oblik

$$x = x(t), y = y(t), z = z(t).$$

točka na krivulji - vektorska funkcija

$$V(t) = [x(t) \quad y(t) \quad z(t)].$$

 \vec{p}_1 , t=1X

vektor tangente

$$V'(t) = \begin{bmatrix} x'(t) & y'(t) & z'(t) \end{bmatrix}.$$

$$V(t_i) = \vec{p}(t_i) = \vec{p}_{t_i}.$$

6.3. SEGMENT KRIVULJE

6.3.1. KRIVULJA BEZIERA

Postupak poznat pod imenom krivulje Beziera nezavisno su razvili

• BEZIER 1962. Rénault

• DE CASTELJAU 1959. Citroën

kao polaznu osnovu u CAD sustavima. De Casteljau direktno koristi Bernsteinove polinome.

1970. R. Forest otkriva vezu Bezierovog rada i Bernsteinovih polinoma.

P. Bezier objavljuje svoj rad i krivulje dobivaju ime po njemu.

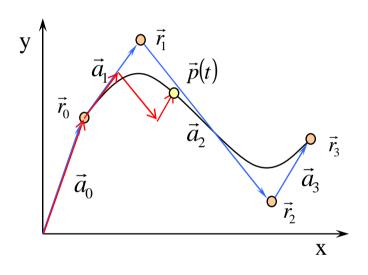
- aproksimacijske krivulje Beziera
- interpolacijske krivulje Beziera
- Bezierove težinske funkcije (Bezier)
- Bernsteinove težinske funkcije (De Casteljau)

APROKSIMACIJSKE KRIVULJE BEZIERA

Prolaze početnom i krajnjom točkom, a ostalima se samo približava.

a) BEZIEROVE TEŽINSKE FUNKCIJE

Korištenje gibanja vrha sastavljenog otvorenog poligona.

$$\vec{p}(t) = \sum_{i=0}^{n} \vec{a}_{i} f_{i,n}(t) \quad t \in [0, 1]$$

$$\vec{a}_0 = \vec{r}_0 ,$$

 $\vec{a}_i = \vec{r}_i - \vec{r}_{i-1} , \quad i = 1... n$

n+1 .. broj točaka.

n .. stupanj krivulje.

 $a_{\rm i}$... kontrolni poligon.

p(t) .. točka na krivulji - linearna kombinacija $f_{i,n}(t)$ i a_i .

 $f_{i,n}(t)$.. težinska funkcija - njena vrijednost pokazuje koliko i-ti element poligona pridonosi pripadnoj točki za parametar t.

 $f_{i,n}(t)$ - težinska funkcija je općenita i mora zadovoljiti niz posebnih uvjeta:

1. početna točka
$$p(0) = a_0 \implies f_{0, n}(0) = 1,$$

$$f_{i, n}(0) = 0, \quad i = 1 \dots n$$

- 2. <u>završna točka</u> $p(1) = \sum a_i \implies f_{i,n}(1) = 1$, i = 0 ... n zbroj svih vektora
- 3. <u>osnovni vektor</u> a₁ treba biti paralelan s tangentom u početnoj točki

$$p'(0) = k_1 a_1 \Rightarrow f'_{1,n}(0) \neq 0,$$

 $f'_{i,n}(0) = 0, \quad i \neq 1$

4. <u>osnovni vektor</u> a_n treba biti paralelan s tangentom u završnoj točki.

$$p'(1) = k_n a_n \Rightarrow f'_{i, n}(1) = 0, \quad i = 0 ... n-1,$$

 $f'_{n, n}(1) \neq 0.$

5. <u>oskulatorna ravnina</u> u početnoj točki treba biti paralelna s a_1 i a_2

$$\Rightarrow f''_{1,n}(0) \neq 0, f''_{2,n}(0) \neq 0,$$

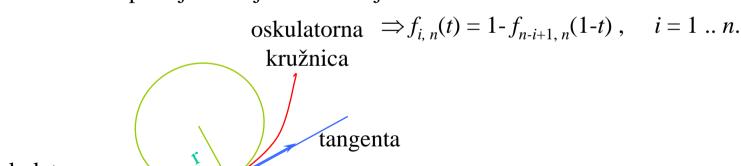
 $f''_{i,n}(0) = 0, \text{ inače.}$

http://www.math.aau.dk/~raussen/VIDIGEO/GEOLAB/apposcplane.html

6. <u>oskulatorna ravnina</u> u završnoj točki treba biti paralelna s a_{n-1} i a_n

$$\Rightarrow f''_{i,n}(1) = 0, \quad i = 0 ... n-2,$$
$$f''_{n-1,n}(1) \neq 0, f''_{n,n}(1) \neq 0.$$

7. <u>simetričnost</u> težinske funkcije - zamjena početne i završne točke povlači promjenu smjera i redoslijeda vektora.

oskulatorna ravnina

binormala

normala

⇒ BEZIEROVE TEŽINSKE FUNKCIJE

$$f_{i,n}(t) = \frac{(-t)^{i}}{(i-1)!} \frac{d^{(i-1)}\Phi_{n}(t)}{d^{(i-1)}t}, \quad \Phi_{n}(t) = \frac{1 - (1-t)^{n}}{-t},$$
gdje $d^{(i-1)}$ je $(i-1)$ derivacija $i = 1...n$

rekurzivni oblik pogodan za implementaciju na računalu:

$$f_{i,n}(t) = (1-t)f_{i,n-1}(t) + t f_{i-1,n-1}(t),$$

uvjeti zaustavljanja rekurzije
 $f_{0,0}(t) = 1, \quad f_{k+1,k}(t) = 0, \quad f_{-1,k}(t) = 1.$

* PRIMJER

Odrediti Bezierove težinske funkcije ako su zadane četiri točke.

$$\Phi_3(t) = \frac{1 - (1 - t)^3}{-t} = -3 + 3t - t^2,$$

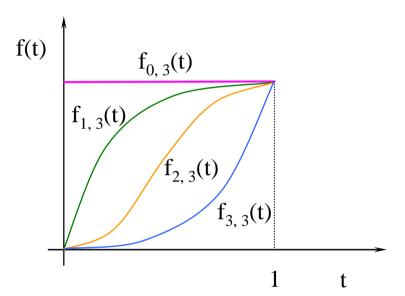
$$f_{i,3}(t) = \frac{(-t)^i}{(i-1)!} \frac{d^{(i-1)}\Phi_3(t)}{d^{(i-1)}t},$$

$$f_{0,3}(t)=1,$$

$$f_{1,3}(t) = 3t - 3t^2 + t^3,$$

$$f_{2,3}(t)=3t^2-2t^3$$

$$f_{3,3}(t)=t^3.$$

$$f_{1,3}(t) = 3t - 3t^2 + t^3,$$
 $\vec{p}(t) = \sum_{i=0}^{3} \vec{a}_i f_{i,3}(t),$

$$\vec{p}(t) = \vec{a}_0 + (3t - 3t^2 + t^3) \vec{a}_1 + (3t^2 - 2t^3) \vec{a}_2 + t^3 \vec{a}_3$$

6-18 Ž. M. ZEMRIS, FER

Provjera postavljenih uvjeta na težinsku funkciju:

1. početna točka
$$\vec{p}(0) = \vec{a}_0$$
,

2. završna točka
$$\vec{p}(1) = \vec{a}_0 + \vec{a}_1 + \vec{a}_2 + \vec{a}_3$$
,

$$\vec{p}'(t) = (3 - 6t + 3t^2) \vec{a}_1 + (6t - 6t^2) \vec{a}_2 + 3t^2 \vec{a}_3,$$

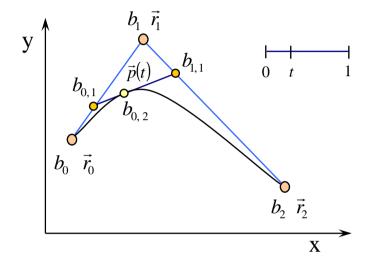
- 3. derivacija u početnoj točki $\vec{p}'(0) = 3\vec{a}_1$,
- 4. derivacija u završnoj točki $\vec{p}'(1) = 3\vec{a}_3$,

$$\vec{p}''(t) = (-6+6t) \vec{a}_1 + (6-12t) \vec{a}_2 + 6t\vec{a}_3,$$

- 5. derivacija u početnoj točki $\vec{p}''(0) = 6(\vec{a}_2 \vec{a}_1)$,
- 6. derivacija u završnoj točki $\vec{p}''(1) = 6(\vec{a}_3 \vec{a}_2)$,
- 7. simetričnost $f_{1,3}(t) = 1 f_{3,3}(1-t)$.

b) BERNSTEINOVE TEŽINSKE FUNKCIJE

De Casteljau - intuitivna geometrijska konstrukcija

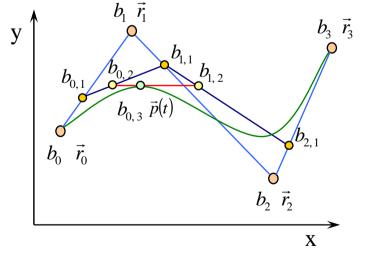
- uzastopne linearne interpolacije:

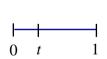
$$\begin{array}{cccc}
 & b_{0,1} = (1-t)b_0 + tb_1, \\
 & b_{1,1} = (1-t)b_1 + tb_2,
\end{array}$$

$$\begin{array}{c}
 b_{0,2} = (1-t)b_{0,1} + tb_{1,1}, \\
 & b_{1,1} = (1-t)b_1 + tb_2,
\end{array}$$

- uvrstimo:

$$b_{0,2} = (1-t)^2 b_0 + 2t(1-t)b_1 + t^2 b_2$$

http://saltire.com/applets/spline.htm http://www.cs.technion.ac.il/~cs234325/

- poopćenje ovog postupka daje De Casteljau-ov algoritam

$$b_{i,r} = (1-t) b_{i,r-1} + t b_{i+1,r-1}(t), \quad r = 1..n, i = 0..n-r,$$
 $b_{i,0}(t) = b_i \quad \vec{r}_i \quad \text{vrhovi kontrolnog poligona,}$
 $b_{0,n}(t) \quad \vec{p}(t) \text{ točka na krivulji.}$

$$\vec{p}(t) = \sum_{i=0}^{n} \vec{r}_{i} b_{i,n}(t)$$
 $t \in [0, 1]$ vrijedi $\sum_{i=0}^{n} b_{i,n}(t) = 1$ $t \in [0, 1]$

 $b_{i,n}(t)$ -bazne funkcije-Bernsteinovi polinomi stupnja n

$$b_{i,n}(t) = \binom{n}{i} t^{i} (1-t)^{n-i} = \frac{n!}{i!(n-i)!} t^{i} (1-t)^{n-i}$$

Diskretna binomna razdioba:

t - vjerojatnost događaja u svakom od n+1 pokušaja

 $b_{i,n}$ – vjerojatnost postizanja točno *i* događaja u n+1 pokušaja

ž. m, zemris, fer 6-21

* PRIMJER

Odrediti Bernsteinove težinske funkcije

ako su zadane četiri točke.

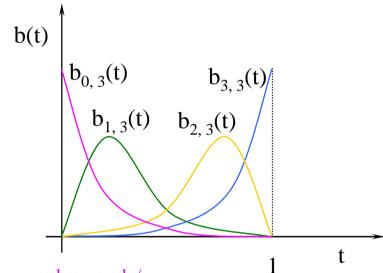
$$b_{i,3}(t) = \frac{3!}{i!(3-i)!}t^{i}(1-t)^{3-i},$$

$$b_{0,3}(t) = (1-t)^3$$
,

$$b_{1,3}(t) = 3t(1-t)^2$$
,

$$b_{2,3}(t) = 3t^2(1-t),$$

$$b_{3,3}(t)=t^3$$
.

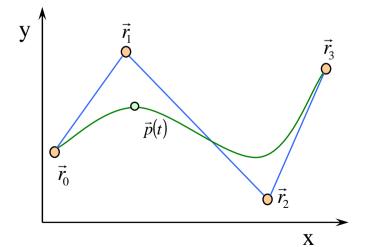
http://www.cs.brown.edu/

$$\vec{p}(t) = \sum_{i=0}^{3} \vec{r}_{i} b_{i,3}(t),$$

$$\vec{p}(t) = \vec{r}_0 (1-t)^3 + 3t (1-t)^2 \vec{r}_1 + 3t^2 (1-t) \vec{r}_2 + t^3 \vec{r}_3$$

$$\vec{p}'(0) = 3(\vec{r}_1 - \vec{r}_0),$$

$$\vec{p}'(1) = 3(\vec{r}_3 - \vec{r}_2).$$

Ž. M, ZEMRIS, FER

Matrično:

$$\vec{p}(t) = \begin{bmatrix} t^3 & t^2 & t & t \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 & 3 & -3 & 1 \\ 3 & -6 & 3 & 0 \\ -3 & 3 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \vec{r}_0 \\ \vec{r}_1 \\ \vec{r}_2 \\ \vec{r}_3 \end{bmatrix}.$$

Za tangentu na Bezierovu krivulju opisanu preko Bernsteinovih težinskih funkcija vrijedi:

$$\vec{p}'(0) = n(\vec{r}_1 - \vec{r}_0),$$

 $\vec{p}'(1) = n(\vec{r}_n - \vec{r}_{n-1}).$ n..stupanj krivulje

Veza Bezierovih i Bernsteinovih težinskih funkcija:

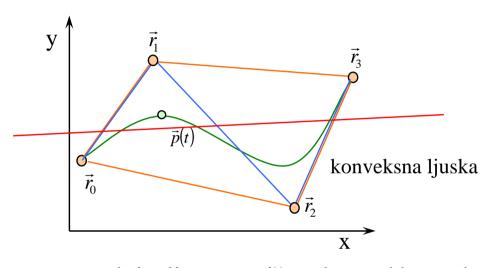
$$\vec{a}_{0} = \vec{r}_{0}, \quad \vec{a}_{i} = \vec{r}_{i} - \vec{r}_{i-1}, \quad i = 1...n,$$

$$f_{i,n}(t) = \sum_{j=i}^{n} b_{j,n}(t), \quad i = 0..n. \qquad ili$$

$$\vec{r}_{0} = \vec{a}_{0}, \quad \vec{r}_{i} = \vec{a}_{i} + \vec{r}_{i-1}, \quad i = 1...n$$

SVOJSTVA APROKSIMACIJSKIH BEZIEROVIH KRIVULJA

• postoji konveksna ljuska

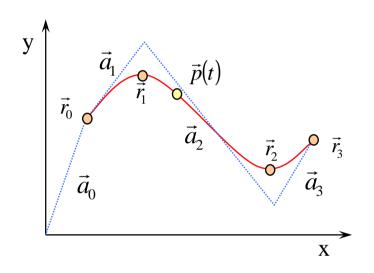

suma težinskih funkcija je 1 važno kod ispitivanja sjecišta krivulje (težinske funkcije su nenegativne imaju točno jedan maksimum)

- krivulja nema više valova od kontrolnog poligona
 broj sjecišta ravnine i kontrolnog poligona <= br. sjec. ravnine i krivulje
- lokalni nadzor nije ispunjeno
- broj kontrolnih točaka je u direktnoj vezi sa stupnjem krivulje
- neovisnost o transformacijama (translacija, rotacija, skaliranje)
- simetričnost kod uvrštenja možemo simetrično zamijeniti popis točaka
- http://www.cs.unc.edu/~mantler/research/bezier/index.html
- http://i33www.ira.uka.de/applets/mocca/html/noplugin/curves.html
- http://www.ibiblio.org/e-notes/VRML/ĂnMnZEMRJ&pfERvrl

6.3.2. INTERPOLACIJSKE KRIVULJE BEZIERA

Prolaze svim zadanim točkama.

$$\vec{p}(t) = \vec{a}_0 + \sum_{i=1}^n \vec{a}_i f_{i,n}(t)$$
 $t \in [0, 1]$
 $f_{i,n}$ – poznato na osnovi broja točaka
 \vec{a}_i – nepoznato – određuje se na temelju
nečega poznatog ili željenog o krivulji
Potrebno je poznavati $n+1$ uvjet.

POZNATO

1. n+1 točka krivulje s vrijednošću parametra $\vec{p}_i(t_i)$, $t_i = \frac{i}{n}$, i = 0..n. ili

$$\vec{p}_{i}(t_{i}), \quad t_{i} = \frac{i}{n}, \ i = 0..n$$

2. tangente u pojedinim točkama ili

$$\vec{p}'_i(t_i) = \sum_{i=1}^n \vec{a}_i f'_{i,n}(t)$$
.

3. oskulatorne ravnine, položaji centara zakrivljenosti $\vec{p}_i''(t_i) = \sum_{i=1}^n \vec{a}_i f_{i,n}''(t)$.

$$\vec{p}_{i}''(t_{i}) = \sum_{i=1}^{n} \vec{a}_{i} f_{i,n}''(t).$$

Ž. M. ZEMRIS, FER

INTERPOLACIJSKA KRIVULJA KROZ n+1 TOČKU:

neka su poznate točke $\vec{p}_0 = \vec{p}(t_0)$, $\vec{p}_1 = \vec{p}(t_1)$, $\vec{p}_2 = \vec{p}(t_2)$,..., $\vec{p}_n = \vec{p}(t_n)$, uz parametar $t_i = \frac{i}{n}$ gdje i = 0...n.

$$\vec{p}(t) = \vec{a}_0 + \sum_{i=1}^n \vec{a}_i f_{i,n}(t) \qquad t \in [0, 1]$$

$$\begin{bmatrix} \vec{p}_0 \\ \vec{p}_1 \\ \vec{p}_2 \\ \dots \\ \vec{p}_n \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & f_{1,n}(0) & f_{2,n}(0) & \dots & f_{n,n}(0) \\ 1 & f_{1,n}(t_1) & f_{2,n}(t_1) & \dots & f_{n,n}(t_1) \\ 1 & f_{1,n}(t_2) & f_{2,n}(t_2) & \dots & f_{n,n}(t_2) \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ 1 & f_{1,n}(1) & f_{2,n}(1) & \dots & f_{n,n}(1) \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \vec{a}_0 \\ \vec{a}_1 \\ \vec{a}_2 \\ \dots \\ \vec{a}_n \end{bmatrix}$$

uvrstili smo : $t_0 = 0$, $t_n = 1$.

ž. m, zemris, fer 6-26

uvrstit ćemo:

za početnu točku je
$$\vec{p}(0) = \vec{a}_0$$
, tj. $f_{0,n}(0) = 1$, $f_{i,n}(0) = 0$, $i = 1...n$, za završnu točku je $\vec{p}(1) = \sum_{i=0}^{n} \vec{a}_i$, tj. $f_{i,n}(1) = 1$, $i = 0...n$.

$$\begin{bmatrix} \vec{a}_0 \\ \vec{a}_1 \\ \vec{a}_2 \\ \dots \\ \vec{a}_n \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & \dots & 0 \\ 1 & f_{1,n}(t_1) & f_{2,n}(t_1) & \dots & f_{n,n}(t_1) \\ 1 & f_{1,n}(t_2) & f_{2,n}(t_2) & \dots & f_{n,n}(t_2) \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ 1 & 1 & 1 & \dots & 1 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} \vec{p}_0 \\ \vec{p}_1 \\ \vec{p}_2 \\ \dots \\ \vec{p}_n \end{bmatrix}$$

kada odredimo nepoznate vektore \vec{a}_i možemo do pojedine točke krivulje doći na osnovi Bezijer - ovih ili Bernstein - ovih težinskih funkcija.

* PRIMJER

Odrediti Interpolacijsku Bezierovu krivulju kroz četiri točke korištenjem Bezierovih težinskih funkcija.

Neka su poznate točke $\vec{p}_0 = \vec{p}(0)$, $\vec{p}_1 = \vec{p}(1/3)$, $\vec{p}_2 = \vec{p}(2/3)$, $\vec{p}_3 = \vec{p}(1)$. $\vec{p}(t) = \vec{a}_0 + \sum_{i=1}^{3} \vec{a}_i f_{i,3}(t)$ $t \in [0, 1]$.

Iz prethodnog primjera za aproksimacijske Bezijerove krivulje poznate su težinske funkcije.

$$f_{0,3}(t) = 1,$$

$$f_{1,3}(t) = 3t - 3t^{2} + t^{3},$$

$$f_{2,3}(t) = 3t^{2} - 2t^{3},$$

$$f_{3,3}(t) = t^{3}.$$

$$\begin{bmatrix} \vec{a}_{0} \\ \vec{a}_{1} \\ \vec{a}_{2} \\ \vec{a}_{3} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & \frac{19}{27} & \frac{7}{27} & \frac{1}{27} \\ 1 & \frac{26}{27} & \frac{20}{27} & \frac{8}{27} \\ 1 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} \vec{p}_{0} \\ \vec{p}_{1} \\ \vec{p}_{2} \\ \vec{p}_{3} \end{bmatrix}$$

$$\vec{p}(t) = \vec{a}_0 + (3t - 3t^2 + t^3)\vec{a}_1 + (3t^2 - 2t^3)\vec{a}_2 + t^3\vec{a}_3$$

6.3.3. RAZLOMLJENE FUNKCIJE

PRIKAZ KRIVULJA POMOĆU KVADRATNIH RAZLOM. FUNKCIJA

- pogodan oblik za prikaz krivulja drugog reda
- homogena koordinata omogućava prikaz koničnih krivulja (presjek ravnine i stošca) http://www.slu.edu/classes/maymk/banchoff/CriticalPoints.html
- invarijantnost na transformaciju perspektivne projekcije (nerazlomljene krivulje su invarijantne samo na translaciju, rotaciju, skaliranje)

$$x = \frac{x_1}{x_4} = \frac{a_1 t^2 + b_1 t + c_1}{a t^2 + b t + c},$$

$$y = \frac{x_2}{x_4} = \frac{a_2 t^2 + b_2 t + c_2}{a t^2 + b t + c},$$

$$z = \frac{x_3}{x_4} = \frac{a_3 t^2 + b_3 t + c_3}{a t^2 + b t + c}$$
u radnom prostoru

$$\mathbf{X} = \begin{bmatrix} x_1 & x_2 & x_3 & x_4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} t^2 & t & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a_1 & a_2 & a_3 & a \\ b_1 & b_2 & b_3 & b \\ c_1 & c_2 & c_3 & c \end{bmatrix}$$
 matrični oblik

K - karakteristična matrica kvadratne krivulje, $0 \le t \le 1$,

$$\mathbf{X} = \begin{bmatrix} t^2 & t & 1 \end{bmatrix} \mathbf{K}$$

- derivacije vektora [x₁ x₂ x₃ x₄] po parametru t u homogenom prostoru
- matrica **K** određuje i derivacije duž krivulje

$$x'_{1} = \frac{d x_{1}}{d t} = 2a_{1} t + b_{1},$$

$$x'_{2} = \frac{d x_{2}}{d t} = 2a_{2} t + b_{2},$$

$$x'_{3} = \frac{d x_{3}}{d t} = 2a_{3} t + b_{3},$$

$$x'_{4} = \frac{d x_{4}}{d t} = 2a t + b.$$

$$X' = \begin{bmatrix} x'_{1} & x'_{2} & x'_{3} & x'_{4} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2t & 1 & 0 \end{bmatrix} \mathbf{K}$$

$$X'' = \begin{bmatrix} x''_{1} & x''_{2} & x''_{3} & x''_{4} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2t & 0 & 0 \end{bmatrix} \mathbf{K}$$

$$X'' = \begin{bmatrix} x''_{1} & x''_{2} & x''_{3} & x''_{4} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2t & 0 & 0 \end{bmatrix} \mathbf{K}$$

$$\mathbf{X'} = \begin{bmatrix} 2t & 1 & 0 \end{bmatrix} \mathbf{K}$$

$$\mathbf{X''} = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 \end{bmatrix} \mathbf{K}$$

* kvadratna razlomljena krivulja određena je s tri točke

$$\mathbf{V}_0, \quad t_0 = 0, \quad \mathbf{X}_0 = \begin{bmatrix} \mathbf{V}_0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{V}_1, \quad t_1 = \frac{1}{2}, \quad \mathbf{X}_1 = \begin{bmatrix} \mathbf{V}_1 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{V}_2, \quad t_2 = 1, \quad \mathbf{X}_2 = \begin{bmatrix} \mathbf{V}_2 & 1 \end{bmatrix}$$

tri točke uvrstimo u jednadžbu krivulje, uzmimo da su poznati iznosi parametra

$$\mathbf{K} = \begin{bmatrix} t^2 & t & 1 \end{bmatrix}^{-1} \mathbf{X}$$

$$\mathbf{K} = \begin{bmatrix} t_0^2 & t_0 & 1 \\ t_1^2 & t_1 & 1 \\ t_2^2 & t_2 & 1 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} \mathbf{X}_0 \\ \mathbf{X}_1 \\ \mathbf{X}_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 1/4 & 1/2 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} \mathbf{X}_0 \\ \mathbf{X}_1 \\ \mathbf{X}_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & -4 & 2 \\ -3 & 4 & -1 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \mathbf{X}_0 \\ \mathbf{X}_1 \\ \mathbf{X}_2 \end{bmatrix}$$

ž. m, zemris, fer 6-31

* PRIMJER

Neka su zadane tri točke i pripadni iznosi parametra.

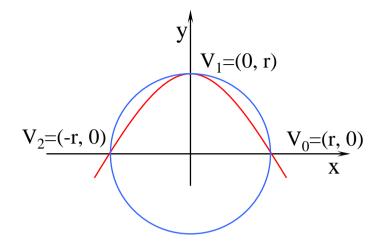
$$\mathbf{V}_{0}, \quad t_{0} = 0, \quad \mathbf{X}_{0} = \begin{bmatrix} r & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$
 $\mathbf{V}_{1}, \quad t_{1} = \frac{1}{2}, \quad \mathbf{X}_{1} = \begin{bmatrix} 0 & r & 0 & 1 \end{bmatrix}$
 $\mathbf{V}_{2}, \quad t_{2} = 1, \quad \mathbf{X}_{2} = \begin{bmatrix} -r & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$

$$\mathbf{K} = \begin{bmatrix} 2 & -4 & 2 \\ -3 & 4 & -1 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} r & 0 & 0 & 1 \\ 0 & r & 0 & 1 \\ -r & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & -4r & 0 & 0 \\ -2r & 4r & 0 & 0 \\ r & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{X} = \begin{bmatrix} x_1 & x_2 & x_3 & x_4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} t^2 & t & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & -4r & 0 & 0 \\ -2r & 4r & 0 & 0 \\ r & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$x_1 = -2rt + r = r(1-2t),$$

 $x_2 = -4rt^2 + 4rt = 4r(t-t^2),$ po komponentama
 $x_3 = 0,$
 $x_4 = 1.$

Rezultat je parabola, to je opća krivulja drugog reda.

Ako želimo načiniti kružnicu potrebno je upotrijebiti analitičke poznate izraze za kružnicu. http://i33www.ira.uka.de/applets/mocca/html/noplugin/curves.html

$$x = r \cos \varphi$$

$$y = r \sin \varphi$$

$$t = tg \frac{\varphi}{2}$$

$$x = r \frac{1 - t^{2}}{1 + t^{2}}$$

$$x_{1} = r(1 - t^{2}),$$

$$x_{2} = 2rt,$$

$$x_{3} = 0,$$

$$x_{4} = 1 + t^{2}.$$

$$\mathbf{X} = \begin{bmatrix} x_1 & x_2 & x_3 & x_4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} t^2 & t & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -r & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 2r & 0 & 0 \\ r & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

PRIKAZ KRIVULJA POMOĆU KUBNIH

RAZLOMLJENIH FUNKCIJA

• kvadratnim razlomljenim funkcijama ne možemo prikazati infleksiju i ostale pojave višeg reda

$$x = \frac{x_1}{x_4} = \frac{a_1 t^3 + b_1 t^2 + c_1 t + d_1}{a t^3 + b t^2 + c t + d},$$

$$y = \frac{x_2}{x_4} = \frac{a_2 t^3 + b_2 t^2 + c_2 t + d_2}{a t^3 + b t^2 + c t + d},$$

$$z = \frac{x_3}{x_4} = \frac{a_3 t^3 + b_3 t^2 + c_3 t + d_3}{a t^3 + b t^2 + c t + d}$$
prostoru
$$z = \frac{x_3}{x_4} = \frac{a_3 t^3 + b_3 t^2 + c_3 t + d_3}{a t^3 + b t^2 + c t + d}$$

$$\mathbf{X} = \begin{bmatrix} x_1 & x_2 & x_3 & x_4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} t^3 & t^2 & t & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a_1 & a_2 & a_3 & a \\ b_1 & b_2 & b_3 & b \\ c_1 & c_2 & c_3 & c \\ d_1 & d_2 & d_3 & d \end{bmatrix}$$
matrični oblik

A - karakteristična matrica kubne krivulje, $0 \le t \le 1$,

$$\mathbf{X} = \begin{bmatrix} t^3 & t^2 & t & 1 \end{bmatrix} \mathbf{A}$$

- derivacije vektora $[x_1 x_2 x_3 x_4]$ po parametru t u homogenom prostoru
- matrica A određuje i derivacije duž krivulje

$$x'_{1} = \frac{d x_{1}}{d t} = 3a_{1} t^{2} + 2b_{1} t + c_{1},$$

$$x'_{2} = \frac{d x_{2}}{d t} = 3a_{2} t^{2} + 2b_{2} t + c_{2},$$

$$x'_{3} = \frac{d x_{3}}{d t} = 3a_{3} t^{2} + 2b_{3} t + c_{3},$$

$$x'_{4} = \frac{d x_{4}}{d t} = 3a t^{2} + 2b t + c.$$

$$X' = \begin{bmatrix} 3t^{2} & 2t & 1 & 0 \end{bmatrix} A$$

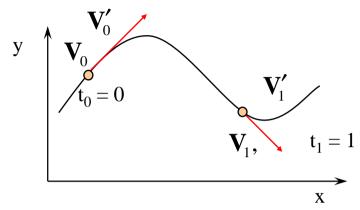
$$X''' = \begin{bmatrix} 6t & 2 & 0 & 0 \end{bmatrix} A$$

$$X'''' = \begin{bmatrix} 6t & 2 & 0 & 0 \end{bmatrix} A$$

• za određivanje kubne razlomljene krivulje potrebna su četiri uvjeta (kako bi mogli invertirati matricu)

To mogu biti 4 točke ili na primjer 2 točke i 2 derivacije.

* kubna razlomljena krivulja određena s dvije rubne točke i derivacije

$$\mathbf{X} = (x_{1} \quad x_{2} \quad x_{3} \quad x_{4}) = [x_{4}x \quad x_{4}y \quad x_{4}z \quad x_{4}] = [t^{3} \quad t^{2} \quad t \quad 1]\mathbf{A}$$

$$\mathbf{X}' = (x'_{1} \quad x'_{2} \quad x'_{3} \quad x'_{4}) = [(x_{4}x)' \quad (x_{4}y)' \quad (x_{4}z)' \quad x'_{4}] = [3t^{2} \quad 2t \quad 1 \quad 0]\mathbf{A}$$

$$t_{0} = 0, \quad \mathbf{X}_{0} = [x_{40}\mathbf{V}_{0} \quad x_{40}] = \begin{bmatrix} t_{0}^{3} \quad t_{0}^{2} \quad t_{0} \quad 1]\mathbf{A} = [0 \quad 0 \quad 0 \quad 1]\mathbf{A}$$

$$t_{1} = 1, \quad \mathbf{X}_{1} = [x_{41}\mathbf{V}_{1} \quad x_{41}] = \begin{bmatrix} t_{1}^{3} \quad t_{1}^{2} \quad t_{1} \quad 1]\mathbf{A} = [1 \quad 1 \quad 1 \quad 1]\mathbf{A}$$

$$t_{0} = 0, \quad \mathbf{X}'_{0} = [x'_{40}\mathbf{V}_{0} + x_{40}\mathbf{V}'_{0} \quad x'_{40}] = [3t_{0}^{2} \quad 2t_{0} \quad 1 \quad 0]\mathbf{A} = [0 \quad 0 \quad 1 \quad 0]\mathbf{A}$$

$$t_{1} = 1, \quad \mathbf{X}'_{1} = [x'_{41}\mathbf{V}_{1} + x_{41}\mathbf{V}'_{1} \quad x'_{41}] = [3t_{1}^{2} \quad 2t_{1} \quad 1 \quad 0]\mathbf{A} = [3 \quad 2 \quad 1 \quad 0]\mathbf{A}$$

Ž. M, ZEMRIS, FER 6-36

$$\begin{bmatrix} x_{40}\mathbf{V}_0 & x_{40} \\ x_{41}\mathbf{V}_1 & x_{41} \\ x'_{40}\mathbf{V}_0 + x_{40}\mathbf{V}'_0 & x'_{40} \\ x'_{41}\mathbf{V}_1 + x_{41}\mathbf{V}'_1 & x'_{41} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 3 & 2 & 1 & 0 \end{bmatrix} \mathbf{A}$$

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 3 & 2 & 1 & 0 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} x_{40} \mathbf{V}_0 & x_{40} \\ x_{41} \mathbf{V}_1 & x_{41} \\ x'_{40} \mathbf{V}_0 + x_{40} \mathbf{V}'_0 & x'_{40} \\ x'_{41} \mathbf{V}_1 + x_{41} \mathbf{V}'_1 & x'_{41} \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 2 & -2 & 1 & 1 \\ -3 & 3 & -2 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_{40} & 0 & 0 & 0 \\ 0 & x_{41} & 0 & 0 \\ x'_{40} & 0 & x_{40} & 0 \\ 0 & x'_{41} & 0 & x_{41} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \mathbf{V}_0 & 1 \\ \mathbf{V}_1 & 1 \\ \mathbf{V}'_0 & 0 \\ \mathbf{V}'_1 & 0 \end{bmatrix}$$

A = MHV

M.....univerzalna transformacijska matrica

 \check{z} . M, Zemris, fer 6-37

• Segment krivulje određen rubnim točkama i derivacijama u njima

$$\mathbf{X} = \begin{bmatrix} t^3 & t^2 & t & 1 \end{bmatrix} \mathbf{A}$$
$$\mathbf{A} = \mathbf{MHV}$$

M - ne ovisi o obliku krivulje već o izboru točaka (derivacija)

H - krivulja prolazi početnom i krajnjom točkom uz zadane derivacije, a derivacija homogene komponente određuje kako će prolaziti

- ako je x'₄₀= x'₄₁= 0 dobit ćemo specijalan slučaj odnosno običnu parametarsku kubnu krivulju koja se zove HERMITOVA KRIVULJA

V - zadane točke i derivacije koje određuju segment krivulje u radnom prostoru

$$\mathbf{M} = \begin{bmatrix} 2 & -2 & 1 & 1 \\ -3 & 3 & -2 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \qquad \mathbf{H} = \begin{bmatrix} x_{40} & 0 & 0 & 0 \\ 0 & x_{41} & 0 & 0 \\ x'_{40} & 0 & x_{40} & 0 \\ 0 & x'_{41} & 0 & x_{41} \end{bmatrix} \qquad \mathbf{V} = \begin{bmatrix} \mathbf{V}_0 & 1 \\ \mathbf{V}_1 & 1 \\ \mathbf{V}'_0 & 0 \\ \mathbf{V}'_1 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{H} = \begin{bmatrix} x_{40} & 0 & 0 & 0 \\ 0 & x_{41} & 0 & 0 \\ x'_{40} & 0 & x_{40} & 0 \\ 0 & x'_{41} & 0 & x_{41} \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{V} = \begin{vmatrix} \mathbf{V}_0 & 1 \\ \mathbf{V}_1 & 1 \\ \mathbf{V}'_0 & 0 \\ \mathbf{V}'_1 & 0 \end{vmatrix}$$

HERMITOVA KRIVULJA

$$\mathbf{X} = \begin{bmatrix} t^3 & t^2 & t & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & -2 & 1 & 1 \\ -3 & 3 & -2 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \mathbf{V}_0 & 1 \\ \mathbf{V}_1 & 1 \\ \mathbf{V}'_0 & 0 \\ \mathbf{V}'_1 & 0 \end{bmatrix}$$

• VEZA HERMITOVE I BEZIEROVE KRIVULJE (preko Bernsteinovih polinoma)

$$\vec{p}(t) = \begin{bmatrix} t^3 & t^2 & t & t \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 & 3 & -3 & 1 \\ 3 & -6 & 3 & 0 \\ -3 & 3 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \vec{r}_0 \\ \vec{r}_1 \\ \vec{r}_2 \\ \vec{r}_3 \end{bmatrix}. \quad \mathbf{V}_0 = \vec{r}_0 \\ \mathbf{V}_1 = \vec{r}_3, \\ \mathbf{V}_0' = 3(\vec{r}_1 - \vec{r}_0) \\ \mathbf{V}_1' = 3(\vec{r}_3 - \vec{r}_2) \end{bmatrix}$$

⇒ radi se o istoj krivulji

* PRIMJER

Neka su zadane dvije točke i derivacije u njima.

Odrediti kubnu razlomljenu krivulju.

$$\begin{bmatrix} x_{40} & x_{41} & x'_{40} & x'_{41} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 1 & a & b \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{V}_{0} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}, \quad t_{0} = 0,$$

$$\mathbf{V}_{1} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \end{bmatrix}, \quad t_{1} = 1,$$

$$\mathbf{V}'_{0} = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \end{bmatrix}, \quad t_{0} = 0,$$

$$\mathbf{V}'_{1} = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \end{bmatrix}, \quad t_{1} = 1.$$

A = MHV =

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 2 & -2 & 1 & 1 \\ -3 & 3 & -2 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ a & 0 & 1 & 0 \\ 0 & b & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} b & 0 & 0 & a+b \\ -b & -1 & 0 & -(2a+b) \\ 1 & 1 & 0 & a \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Ž. M. ZEMRIS, FER

$$\mathbf{X} = \begin{bmatrix} x_1 & x_2 & x_3 & x_4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} t^3 & t^2 & t & 1 \end{bmatrix} \mathbf{A}$$

$$x = \frac{x_1}{x_4} = \frac{bt^3 - bt^2 + t}{(a+b)t^3 - (2a+b)t^2 + at + 1},$$

$$y = \frac{x_2}{x_4} = \frac{-t^2 + t}{(a+b)t^3 - (2a+b)t^2 + at + 1},$$

$$z = \frac{x_3}{x_4} = 0$$

$$z = \frac{x_3}{x_4} = 0$$

Uvodimo dodatnu točku $V_2=(1/2 \ 1/2 \ 0)$, $t_2=1/2$. \Rightarrow a=-2, b=2

http://www.rose-hulman.edu/~finn/courses/MA323GeomModel/TestApplets/RationalC2Spline.html +/- A/Z

$$x = \frac{2t^3 - 2t^2 + t}{2t^2 - 2t + 1},$$
$$y = \frac{-t^2 + t}{2t^2 - 2t + 1},$$
$$z = 0$$

VEZA KOORDINATA I PARAMETARSKIH DERIVACIJA IZMEĐU RADNOG I HOMOGENOG PROSTORA

• radni prostor:

$$V(t) = \begin{bmatrix} x(t) & y(t) & z(t) \end{bmatrix}. \qquad \frac{dV(t)}{dt} = \begin{bmatrix} \frac{x(t)}{dt} & \frac{y(t)}{dt} & \frac{z(t)}{dt} \end{bmatrix}.$$

• homogeni prostor

$$\mathbf{X}(t) = \begin{bmatrix} x_1(t) & x_2(t) & x_3(t) & x_4(t) \end{bmatrix}. \qquad \frac{d\mathbf{X}(t)}{dt} = \begin{bmatrix} \frac{\mathbf{X}_1(t)}{dt} & \frac{\mathbf{X}_2(t)}{dt} & \frac{\mathbf{X}_3(t)}{dt} & \frac{\mathbf{X}_4(t)}{dt} \end{bmatrix}.$$

VEZA KOORDINATA

$$x = \frac{x_1}{x_4}, \quad y = \frac{x_2}{x_4}, \quad z = \frac{x_3}{x_4}$$

$$x_1 = x x_4, \quad x_2 = y x_4, \quad x_3 = z x_4$$

$$\mathbf{X} = (x_1 \quad x_2 \quad x_3 \quad x_4) = [x_4 x \quad x_4 y \quad x_4 z \quad x_4] = x_4 [x \quad y \quad z \quad 1] = x_4 [\mathbf{V} \quad 1]$$

$$\mathbf{X} = x_4 [\mathbf{V} \quad 1]$$

• VEZA PRVE DERIVACIJE - homogena komponenta nije konstanta

$$\mathbf{X}' = (x_{1}' \quad x_{2}' \quad x_{3}' \quad x_{4}') = \begin{bmatrix} (x_{4}x)' & (x_{4}y)' & (x_{4}z)' & x_{4}' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} (x_{4}'x + x_{4}x') & (x_{4}'y + x_{4}y') & (x_{4}'z + x_{4}z') & x_{4}' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x & y & z & 1 \\ x' & y' & z' & 0 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{X}' = \begin{bmatrix} x_{4}' & x_{4} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \mathbf{V} & 1 \\ \mathbf{V}' & 0 \end{bmatrix}$$

VEZA DRUGE DERIVACIJE

$$\mathbf{X''} = (\mathbf{X'})' = \begin{pmatrix} \begin{bmatrix} x_4' & x_4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \mathbf{V} & 1 \\ \mathbf{V'} & 0 \end{bmatrix} \end{pmatrix}' = ((x_4'\mathbf{V} + x_4\mathbf{V'}) & x_4')' = \begin{bmatrix} (x_4\mathbf{V})'' & x_4'' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} (x_4'\mathbf{V} + x_4\mathbf{V}') & x_4'' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} (x_4'\mathbf{V} + x_4\mathbf{V}') & x_4'' \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{X''} = \begin{bmatrix} x_4'' & 2x_4' & x_4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \mathbf{V} & 1 \\ \mathbf{V'} & 0 \\ \mathbf{V''} & 0 \end{bmatrix}$$

ž. M, ZEMRIS, FER 6-43

* PRIMJER

Odrediti prvu derivaciju u homogenom i radnom prostoru na kružnicu.

$$\mathbf{X} = \begin{bmatrix} x_1 & x_2 & x_3 & x_4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} t^2 & t & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -r & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 2r & 0 & 0 \\ r & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

homogeni prostor:

$$x_1 = r(1-t^2),$$

$$x_2 = 2rt$$
,

$$x_4 = t^2 + 1.$$

$$x'_1 = -2rt,$$

$$x'_2 = 2r,$$

$$x'_4 = 2t.$$

radni prostor:

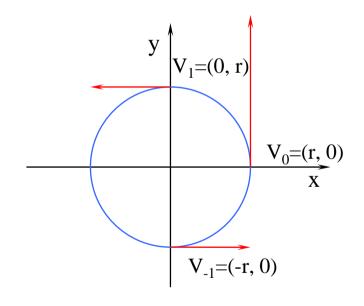
$$x = \frac{r(1-t^2)}{1+t^2},$$

$$y = \frac{2rt}{1+t^2}.$$

$$x' = \left(\frac{x_1}{x_4}\right)' = \frac{-4rt}{1+2t^2+t^4} \neq \frac{x_1'}{x_4'},$$

$$y' = \left(\frac{x_2}{x_4}\right)' = \frac{2r(1-t^2)}{1+2t^2+t^4} \neq \frac{x_2'}{x_4'}.$$

t	\mathbf{x}_1	X ₂	X 4	X	y	x' ₁	x'2	x' ₄	x'	y'
0	r	0	1	r	0	0	2r	0	0	2r
1	0	2r	2	0	r	-2r	2r	2	-r	0
-1	0	-2r	2	0	-r	2r	2r	-2	r	0

$$\frac{dy}{dx} = \frac{\frac{dy}{dt}}{\frac{dx}{dt}}$$
 nagib tangente

http://www.math.aau.dk/~raussen/VIDIGEO/GEOLAB/speed.html